

udviklet paa Byens Grund, er der paa en saadan Flytning meddeelt Confirmationsbevilling af 1ste October 1745 og tilladt, at den nye Mølle uagtet Flytningen skulde nyde og beholde samme Friheder, som vare tilstaaede under 4de Januar 1743. Disse forskellige Bevillinger, som ere Gierne tilstaaede, ere saavel af de efterfølgende Regenter som af den nuværende Konge confirmerede respective under 17de Marts 1747, 5te Januar 1767, 22de Februar 1814, 1ste Juli 1843 og 4de Juni 1849, og det forudsættes ogsaa i den sidste Confirmation, at Varde Byes Indvaanere ere pligtige at søge Betræmmelsen og ikke andesteds at lade deres Korn male. Til Oplysning om denne Mølles Værdi med og uden den ommeldte Eneret, har Ministeriet foranstaltet en Skjønnsforretning optagen, og blev derved Møllen med Eneretten anslaaet til en Værdi af 25,000 Rd. og uden samme til 15,000 Rd., saa at Erstatningen for Monopolets Ophævelse calculeredes til 10,000 Rd., hvilket Beløb ogsaa af den locale Dyrrighed antoges at være en passende Godtgjørelse. Ministeriet har imidlertid ladet det omhandlede Privilegiums Værdi underkaste et Overfløn, og ved dette er Størrelsen af den Erstatning, der eventualt vil være at tillægge Gieren af omtrent Mølle for Ophævelsen af den til samme knyttede Eneret til Maling, ansat til 9000 Rd.

Det stod endnu tilbage at afgjøre, om der behøvedes Udgivelse af nogen særegen ny Lov for en Ophævelse af den i de tvende ommeldte Tilfælde rettliggende Møllewang, eller om Ministeriet i Loven af 14de April 1852 § 15 havde Hjemmel til ved en administrativ Resolution at hæve Møllewangens fra den Dag, det i Henhold til en ved det paagældende Mars Finantslov dertil erhvervet Bevilling kunde tilbyde de tvende Møllers Giere det Beløb, hvortil deres Tab ved Møllewangens Ophør

ved lovlig og endelig Taxation var fastsat. Det turde imidlertid neppe antages, at en saadan administrativ Resolution kunde sættes igjennem, naar Møllernes Giere maatte gjøre Indsigelser mod Taxationsforretningerne og derved modsigde, at de „fornødne Foranstaltninger“, som den citerede Lov fordrer, vare trufne til den omhandlede Møllewangens Ophævelse. Det synes henstgtsmæssigere, at det ved Lov bestemmes, at Møllewangens ubetinget ophører for de tvende Byer fra en bestemt Dag, inden hvilken det fornødne Beløb til Erstatningens Udredelse kan være bevilget, men at derimod Mølleierne beholde deres Ret til, hvis de ei ville nøies med det Taxationsbeløb, som fra Statens Side ansees som en lovligen og endeligen fastsat, fuldstændig Erstatning, da at bringe deres yderligere Paastand i saa Henseende under Rettens Paaafsendelse.

I Henhold til Ovenstaaende har Indenrigsministeriet, efter sluttelig om Sagen at have corresponderet med Finantsministeriet, fra hvis Side Intet derimod er fundet at erindre, affattet det foreliggende Udkast til en Lov om Ophævelse af den med nysnævnte tvende Møller forbundne Eneret til Maling, imod fuldstændig Godtgjørelse af Statskassen, idet man med Hensyn til sammes Indhold endnu kun skal udhæve, at, naar de paagældende Erstatningsbeløb ikke deri ere optagne, da er dette — afseet fra, at Ministeriet endnu ikke har modtaget den for Aarhus Mølles Vedkommende desidererede Overflønnsforretning — navnligen sseet af den ovenangførte Grund, at man ei bør affære de vedkommende Giere deres mulige Indsigelser imod Taxationsforretningernes Resultat. Derimod er det paa den anden Side en Selvsølge, at de Beløb, hvormed efter Ministeriets Formening, som ovenfor udviklet, Lovgæverne bør være afløst, blive at foranledige opførte paa Finantsloven for 1855—56.